

Úspěšný program Leonardo

Jaromír Coufalík

Nedávno rozhodl generální direktorát Vzdělávání a kultura Evropská komise o schválení další generace projektů evropského programu Leonardo da Vinci. Při implementaci tohoto programu na podporu inovací odborného vzdělávání přibývají každoročně jak u nás, tak i v dalších zemích projekty několikerého druhu. Už v červnu se řada projektů s českými organizacemi rozrostla o další projekty mobility. Jsou to projekty, při jejichž uskutečňování vyjíždí do zemí EU studenti českých odborných středních, vyšších a vysokých škol nebo mladí pracovníci podniků, aby tam absolvovali několikátýdenní či několikaměsíční odbornou praxi v podnicích. V rámci těchto projektů si také v zemích EU vyměňují zkušenosti ze svého oboru učitelé odborných škol nebo personalisté z podniků.

Letos bylo Národní agentuře programu Leonardo da Vinci, která je součástí Národního vzdělávacího fondu, předloženo 115 návrhů projektů mobility a řídicí výbor programu jich schválil 82. To umožní, aby odbornou praxi v zemích EU absolvovalo 1 044 českých mladých lidí. V mezinárodním srovnání je to velmi dobrý výsledek. Uvedený počet účastníků stáží a výměn je totiž druhý nejvyšší ze všech kandidátských zemí (po téměř čtyřikrát větším Polsku s 1 290 účastníky). Účastníci těchto projektů jsou většinou z odborných středních škol. Protože zmíněná tisícovka mladých lidí zvýší celkový počet účastníků „leonardovských“ mobility již na téměř 4 500, představuje to už docela slušnou skupinu českých mladých lidí, kteří již na vlastní kůži poznali evropské pracovní podmínky. Dosavadní zkušenosti s projekty mobility jsou velmi dobré. Na podporu letos schválených projektů mobility bude vynaloženo přes 1,1 mil. EUR, tedy asi 33,5 mil Kč.

Vedle projektů mobility podporuje program Leonardo da Vinci i rozsáhlé vzdělávací projekty, v nichž vždy skupina organizací z různých zemí společně pracuje na nových vzdělávacích materiálech (učebnicích, metodikách, testech, software apod.) evropské úrovně. Jsou to tzv. pilotní projekty nebo projekty jazykových dovedností. Protože jde o projekty rozsáhlé, několikaleté, s účastí několika partnerských organizací, je jich méně než menších projektů mobility. Letos bylo u nás předloženo 46 předběžných návrhů projektů a z těch pak postoupilo do fáze konečného návrhu projektu 27. Konečné návrhy projektů hodnotí jak čeští hodnotitelé, tak i v Bruselu evropští hodnotitelé. Tam jsou české projekty hodnoceny spolu s projekty z dalších téměř 30 účastnických zemí programu Leonardo da Vinci. Letos se v Bruselu hodnotilo 620 projektů tohoto druhu. Výsledek tohoto hodnocení obsažený v rozhodnutí Evropské komise je pro Českou republiku doslova bombou.

Z celkového počtu 257 schválených projektů je totiž 9, v nichž je česká organizace lídrem projektu. Tento výsledek výrazně překonává veškeré dosavadní velmi dobré výsledky České republiky v programu. Vždyť například loni bylo takových projektů schváleno 5. Letošních 9 projektů nejen velmi dobře obstojí v mezinárodním srovnání, ale potěšující je zejména rys, jenž se projevil již loni: průměrná kvalita návrhů projektů předložených českými organizacemi byla vyšší než kvalita projektů z jiných zemí. Svědčí o tom například fakt, že většinu z letos schválených projektů zařadili evropští hodnotitelé do skupiny projektů nejvyšší kvality. Výborné výsledky ukazuje i finanční stránka věci.

Z prostředků programu Leonardo da Vinci bude 9 schválených „českých“ projektů podpořeno částkou téměř 2,5 mil. EUR, tj. asi 74 mil. Kč. Když porovnáme částku příspěvku České republiky do „společné pokladny“ programu s částkou, kterou se podařilo díky kvalitě projektů z této společné pokladny získat, dospějeme k aktivnímu saldu více než 1 mil. EUR. Aktivního salda dosahuje jen asi polovina kandidátských zemí a naše saldo je výrazně nejvyšší. Lze říci, že práce Národní agentury programu nejen pomohla českým organizacím připravit kvalitní projekty, jež velmi dobře obstály v ostré mezinárodní konkurenci, ale také že České republice vydělala téměř 32 mil. Kč. Kterých 9 projektů bude letos zahájeno?

Jsou to 3 projekty jazykových dovedností a 6 pilotních projektů. Mezi projekty jazykových dovedností je projekt Univerzity Palackého v Olomouci (Centrum distančního vzdělávání) *Interaktivní vzdělávací program angličtiny pro učitele odborných předmětů na odborných školách*. Předkladatelská organizace vypracuje během dvou let spolu s dalšími partnerskými organizacemi z ČR, Velké Británie, Španělska, Portugalska a Slovenska soubor vzdělávacích materiálů, jimiž se učitelé odborných předmětů (a mistři odborné výchovy na učilištích) naučí anglickou odbornou terminologií z oborů zámečnický, zednický, kadeřnický a švadlena.

Českomoravská jednota neslyšících se sídlem v Brně bude spolu se svými partnery z České republiky, Itálie, Řecka, Francie, Španělska, Slovenska a Bulharska pracovat po dobu dvou a půl roku na projektu *Evropská znaková řeč pro odborníky*. Cílem projektu je vypracovat tři vzdělávací moduly, které umožní osobám užívajícím znakovou řeč naučit se zvláštnosti znakové řeči používané v jiných zemích, poznat odbornou terminologii znakové řeči z několika oborů a zvláštnosti pracovního uplatnění v zahraničí.

Vysoké učení technické v Brně již dříve (od r. 1998) úspěšně pracovalo na projektu zaměřeném na vypracování učebních materiálů pro ty, kteří chtějí psát technické a vědecké texty správně anglicky. Nynější tříletý projekt *Psaní odbornou angličtinou* pomůže vypracovat soubor 11 vzdělávacích modulů z různých oborů (např. elektrotechnika, stavebnictví, průmyslová chemie, zdravotnická technika, farmacie) v několika jazykových mutacích. Na projektu budou spolupracovat partneři z Velké Británie, Rakouska, České republiky, Slovinska, Slovenska, Itálie, Islandu a Francie.

V soutěži pilotních projektů velmi dobře obstály projekty vysokých škol, zejména těch, které již získaly v evropských programech zkušenosti. Ostravská Vysoká škola báňská bude navazovat na svůj dřívější projekt z r. 1998 dvouletým projektem *Rozšiřující technické a manažerské vzdělávání pro malé a střední podniky*. Výsledkem projektu bude 9 vzdělávacích modulů (např. s tematikou transferu technologií, ochrany životního prostředí, finančního řízení) v 10 jazykových mutacích. Vzdělávací materiály budou vypracovány vždy pro tři skupiny uživatelů: pro ty, jimž v daném tématu stačí získat jen základní poznatky až po uživatele vyžadující důkladnou znalost tématu. Na projektu se budou podílet partneři z Rakouska, Řecka, Itálie, Irska, Litvy, Polska, Rumunska, Slovenska a Švédska.

Ostravská univerzita uspěla s projektem *E-chance pro ženy*. Je to dvouletý projekt, v němž partnerské organizace vypracují soubor vzdělávacích materiálů zaměřených na osvojení základů výpočetní techniky, dále soubor metodických materiálů pro

lektory a příručky pro poradce. Příznačným rysem projektu je, že usiluje o použití metod výuky výpočetní techniky specifických pro ženy. Cílovou skupinou jsou ženy středního věku (nezaměstnané nebo ohrožené nezaměstnaností) a mladé matky pečující o děti. Na projektu se budou podílet další česká, německá, španělská, řecká, francouzská, finská a slovenská pracoviště.

K úspěšným moravským vysokým školám patří i Vysoké učení technické v Brně, jehož Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií byl schválen projekt *Interaktivní unifikovaný vzdělávací program v oboru elektrotechniky*. Dvouapůlletý projekt umožní vypracovat 22 vzdělávacích modulů z 5 oborů elektrotechniky v několika jazykových mutacích. Uplatnění poznatků partnerských organizací z Francie, Rakouska, Řecka, Maďarska, Polska, Holandska a Slovenska umožní zvýšit kvalitu vzdělávacích materiálů na mnoha školách elektrotechnického směru.

Pražský Národní ústav odborného vzdělávání povede projekt *Vzdělávací modul pro simulaci ekonomických procesů a rozhodování*. Během dvou let vypracuje se svými partnerskými organizacemi z Belgie, ČR, Rakouska, Německa, Itálie a Slovenska učební materiály pro studenty středních škol ekonomického směru (zejména obchodních akademií), metodické pokyny pro žáky i učitele a další materiály pro šestnáctihodinový vzdělávací modul simulující reálné ekonomické procesy v podniku.

Projekt Kloknerova ústavu Českého vysokého učení technického v Praze *Rozvoj dovedností pro implementaci Eurokódů* se zaměřuje na stavebnictví, v němž se v evropských zemích postupně zavádí evropské normy – Eurokódy. V rámci projektu se budou po tři roky vypracovávat vzdělávací materiály např. o navrhování budov nebo mostů s uplatněným evropským norem. Výsledky budou moci využívat nejen studenti a učitelé škol stavebních oborů, ale také navrhovatelé staveb, vyhlášovatelé veřejných zakázek atd. Partnery v projektu jsou relevantní organizace z ČR, Německa, Španělska, Itálie, Lucemburska, Holandska, Slovinska a Velké Británie.

Výpočetní centrum ČVUT bude řídit práce na dvouletém projektu *Kurz dynamiky multidisciplinárně řízených systémů ve virtuální laboratoři*. Spolu s partnery z Německa, Irska, Švédska a Velké Británie vypracuje soubor vzdělávacích materiálů s příklady z oboru dynamiky pro technické vysoké školy. Ty se budou vyznačovat např. vysokou mírou simulace, experimentů, aplikací poznatků z různých disciplín a intenzivním využíváním výpočetní techniky. Budou vypracovány v angličtině.

Již z pouhého výčtu základních údajů o projektech je patrné, že jde o projekty, které jednak pomohou přinést kvalitní evropské vzdělávací know-how do České republiky a jednak umožní uplatnit rysy českého vzdělávání v Evropě. Je rovněž zřejmé, že projekty se zaměřují na vypracování vzdělávacích materiálů využitelných nejen v organizaci předkladatele, ale v širším měřítku. Přispěje k tomu i snadná dostupnost vypracovaných produktů. Přínosem bude i činnost dalších českých organizací v roli partnerů zahraničních předkladatelských organizací. Letošní rok tedy bude v programu Leonardo da Vinci pro Českou republiku velmi úspěšný. Kéž bychom si tak vedli i po přičlenění k EU v dalších evropských programech!